

1. HVAD ER SKRIVE- SKABELONER?

Definition: En skriveskabelon er et skriveværktøj, hvor du fra start arbejder og skriver inden for rammen af den færdige tekst

En skriveskabelon er en arbejdsplatform

En skriveskabelon er teknisk og praktisk en arbejdsplatform, det vil sige en ramme eller et redskab til at løse en skriveopgave eller udføre et stykke skrivearbejde med.

Funktionen som arbejdsplatform gør, at du kan skrive videre på en allerede påbegyndt tekst, i stedet for at begynde forfra hver gang på hver ny tekst, du skal skrive.

Din skrivesituation som den er:

Din skrivesituation som den kan blive:

3 bestanddele i skriveskabeloner

Skriveskabeloner består af tre dele: "kasser" for opbygning, "skilte" for indhold og "klister" for sammenhæng

Enhver skriveskabelon har et antal "kasser" og "skilte" samt en bærende idé.

1. **Kasserne** angiver skabelonens **opbygning**
2. **Skiltene** angiver kassernes **indhold**
3. **Klisteret** knytter kasserne og skiltene sammen til **en sammenhængende helhed**

Lad os til eksempel bruge den simpleste skabelon, som er Interview (Side 47).

Bestanddel 1: Kasser = Skabelonens opbygning

The image shows seven identical, empty rectangular boxes stacked vertically. Each box is light green with a thin black border, representing the 'kasser' (boxes) of an interview template.

Interviewskabelonen består af 7 kasser. I sig selv siger kasserne ikke så meget - og dog. Skriveskabelonen siger nemlig, at du skal udfylde, og arbejde i 7 kasser - det vil sige skrive 7 stykker tekst - for at få en komplet og færdig tekst.

Kasserne er skabelonens felter, som du skal skrive ind i, og som fortæller **hvor**, du skal skrive, og i **hvilken** rækkefølge

Bestanddel 2: Skilte = Skabelonens indhold**OVERSKRIFT****SPØRGSMÅL****SVAR****SPØRGSMÅL****SVAR****SPØRGSMÅL****SVAR**

Kasserne bliver forståelige, når der bliver sat skilte på. Med skiltene på plads - et skilt for hver kasse - bliver det klart, at indholdet af denne skabelon omhandler to slags oplysninger, som du skal skaffe for at kunne skrive din tekst, nemlig

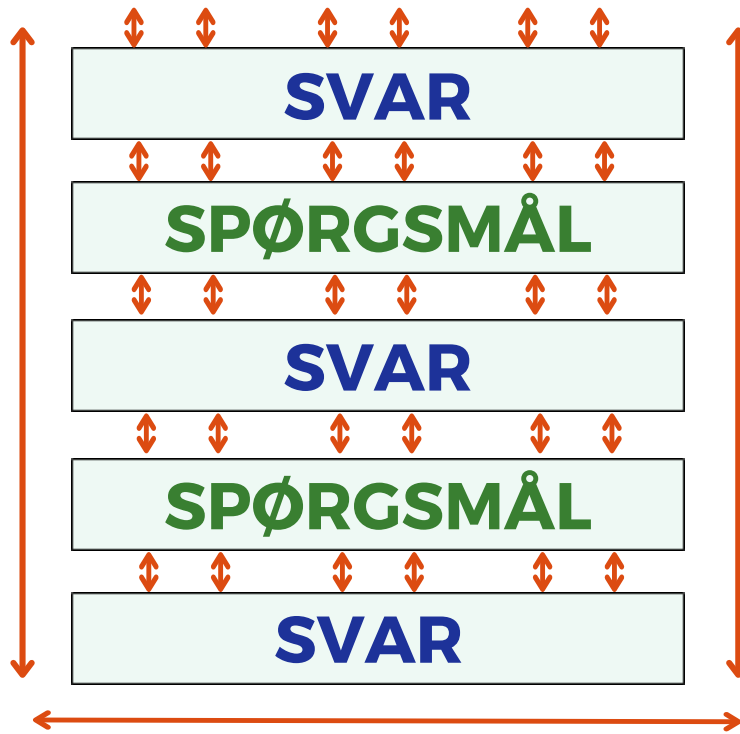
- **Spørgsmål** - du skal stille 3 x spørgsmål til en person (interviewpersonen)
- **Svar** - du skal indhente 3 x svar på spørgsmålene.

Bestanddel 3: Klister = Skabelonens idé

Der mangler nu en tredje ting, nemlig noget der giver kasser og skilte sammenhæng. Denne ting er "klister", som er aktiv i skriveskabeloner i form af **en bærende idé eller gennemgående rød tråd**.

"Klisterets" formål er at føje skriveskabelonens forskellige dele sammen til en forståelig helhed - og efterfølgende gøre det samme for de tekster, der skrives med skabelonen.

4. Kasser + skilte + klister = Skriveskabelon

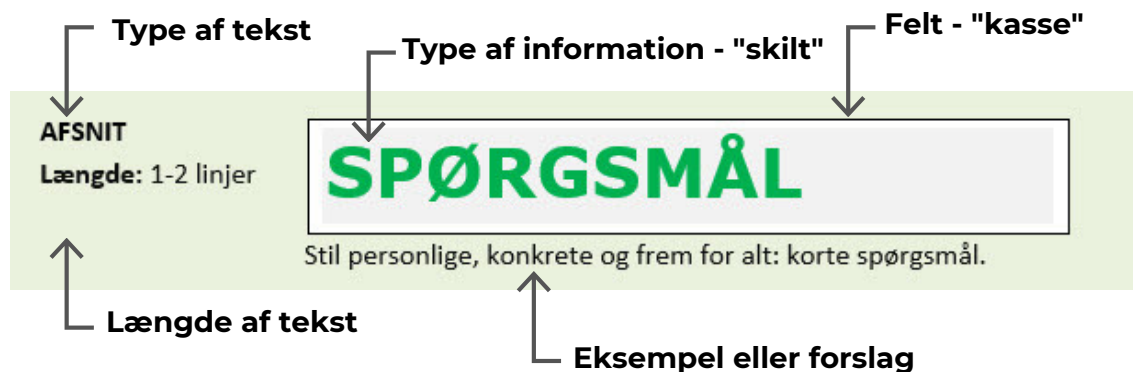
SKRIVESKABELON INTERVIEW

<p>HOVEDOVERSKRIFT Længde: 65 tegn Type: Navn+citatoverskrift</p>	<div style="border: 1px solid gray; padding: 5px; background-color: #f0f0f0;"> <p>OVERSKRIFT</p> <p>Eks: Kordegn gennem 35 år: "Jeg glæder mig stadig hver søndag morgen"</p> </div>
<p>AFSNIT Længde: 1-2 linjer</p>	<div style="border: 1px solid gray; padding: 5px; background-color: #f0f0f0;"> <p>SPØRGSMÅL</p> <p>Stil personlige spørgsmål. Stil konkrete spørgsmål. Stil korte spørgsmål</p> </div>
<p>AFSNIT Længde: 1-6 linjer</p>	<div style="border: 1px solid gray; padding: 5px; background-color: #f0f0f0;"> <p>SVAR</p> <p>Svar er i direkte tale. Redigér svar, så de bliver klare og sammenhængende</p> </div>
<p>AFSNIT Længde: 1-2 linjer</p>	<div style="border: 1px solid gray; padding: 5px; background-color: #f0f0f0;"> <p>SPØRGSMÅL</p> <p>Stil personlige spørgsmål. Stil konkrete spørgsmål. Stil korte spørgsmål</p> </div>
<p>AFSNIT Længde: 1-6 linjer</p>	<div style="border: 1px solid gray; padding: 5px; background-color: #f0f0f0;"> <p>SVAR</p> <p>Svar er i direkte tale. Redigér svar, så de bliver klare og sammenhængende</p> </div>
<p>AFSNIT Længde: 1-2 linjer</p>	<div style="border: 1px solid gray; padding: 5px; background-color: #f0f0f0;"> <p>SPØRGSMÅL</p> <p>Stil personlige spørgsmål. Stil konkrete spørgsmål. Stil korte spørgsmål</p> </div>
<p>AFSNIT Længde: 1-6 linjer</p>	<div style="border: 1px solid gray; padding: 5px; background-color: #f0f0f0;"> <p>SVAR</p> <p>Svar er i direkte tale. Redigér svar, så de bliver klare og sammenhængende</p> </div>

Master for skriveskabelon interview

Tæt på kasser og skilte

Eftersom kasser og skilte er to kontaktpunkter i skriveskabeloner, som du skal arbejde aktivt med, er der grund til at se lidt nærmere på dem.

Eksempel fra skriveskabelon Interview.

En **"kasse"** repræsenterer et felt i en skriveskabelon og et element i en tekst. Felter danner rammer for forskellige tekstelementer. De tekstelementer, du vil støde på i skriveskabeloner er

- Overskrift
- Underoverskrift
- Afsnitoverskrift
- Afsnit
- Punkttopstilling
- Harmonika (skjult tekst, der gøres synlig med et klik)

Langt den mest almindelige af disse er afsnit, som angiver et afgrænset stykke løbende tekst på mellem 2-6 linjer. Hvor lange afsnit må være oplyses af "skilte".

"Skilte" tjener flere forskellige funktioner i skriveskabeloner. Skilte knytter sig altid til kasser. Et skilt angiver type og indhold af en bestemt kasse (felt).

- **Type af information** - Dette angives af hovedskiltet, som står inde i kassen. Typer af information kan - som du vil se - være fx fakta, målgruppe, spørgsmål med videre.
- **Type af tekstelement** - Skilteinformation: Som nævnt kan elementer være overskrift, underoverskrift, afsnit, punkttopstilling med flere. Dette angives i infofeltet til venstre for kasserne.
- **Længde af tekstelement** - Skilteinformation: Hvor lang må overskriften være? Hvor meget tekst må der være i et afsnit? Hvor mange punkter må der være i en punkttopstilling? Længde angives for overskrifter og løbende tekst i antal anslag eller enheder inklusiv mellemrum
- **Eksempel** - Skilteinformation: I nogle tilfælde og næsten altid ved overskrifter vises et eksempel på hvordan teksten i feltet kan eller skal skrives
- **Forslag** - Skilteinformation: Ved næsten alle felter findes en vejledning i form af et forslag til, hvad du kan skrive i teksten i feltet. Ofte er et forslag formuleret som et spørgsmål, du kan besvare.

Skriveskabeloner er faste

En vigtig observation om skriveskabeloner: De er faste. Fasthed er deres logik. Hvis de ikke er faste, kan de ikke indfri deres løfte.

Du oplever det samme med fx mad- og bageopskrifter. Hvis du vil have den kage, du ser på en opskrifts billede, er du nødt til at følge opskriften. Du kan godt lade være med at følge opskriften, men så får du ikke den lovede kage.

Sådan er det også med skriveskabeloner. Hvis du følger en skrivekabelon, får du en tekst med en lovet og bestemt funktionsevne. Du kan godt være uenig i skriveskabelonens regler og lave dem om, men så får du noget andet.

Fasthed betyder som hovedregel, at en skriveskabelons form og indhold skal overholdes. Der er dog også fleksibilitet i skabeloner.

Fasthed bestemmes ud fra skriveskabeloners to forskellige dele, nemlig

■ **Faste (obligatoriske) dele** – delene SKAL være med. De obligatoriske dele gør en skabelonen til det, den er. Obligatoriske dele definerer skabelonen.

- Et eksempel på et element, der altid er fast i skriveskabeloner, er overskriften. Formålet er, at overskriftens faste form forvarslers læsere om, hvilken type af tekst, de nu går i gang med at læse.

■ **Fleksible (skønsmæssige) dele** – delene KAN være med. De valgfri dele gør en skriveskabelon fleksibel og praktisk anvendelig i forhold til dens materiale. Et materiale vil sjældent passe 1-1 til det skematiserede og "firkantede" billede af en tekst, som skabelonen tegner. Flexibiliteten gør det alligevel muligt at indarbejde materialet i skabelonen.

- Et eksempel på et element, der ofte er fleksibelt i skriveskabeloner, er afsnit. En "kasse" i en skriveskabelon vil normalt signalere, at du skal skrive et enkelt afsnit i kassen. Hvis du imidlertid har så meget stof, at du er nødt til at bruge to afsnit på at formidle de nødvendige oplysninger, kan du vælge at skrive to afsnit i stedet for et enkelt afsnit.

Skriveskabeloners betydning for læserne

Skriveskabeloner er usynlige for læserne. På et ubevidst plan ser og forstår læserne alligevel skabelonerne, i og med at de opfatter og genkender teksternes faste form. Skriveskabeloners funktion i forhold til læsere er med andre ord at tilbyde en forståelsesramme, som giver læsere et fast og gentaget udgangspunkt for at læse og forstå tekster, hvis grundformer de opfatter, genkender og hurtigt bliver fortrolige med.

Skriveskabeloner er grundlag for en læserkontrakt

Princippet for skriveskabeloner er altså at spille med åbne kort over for læserne, ved - via tekstens faste og gentagne form - at forhåndsinformere og forventningsindstille læserne til præcis, hvad de går ind til, når de vælger en tekst.

Princippet om "åbne kort" er udgangspunktet for at kunne afgive et læserløfte ("kundeløfte"), hvis formål er at opbygge og fastholde et langsigtet tillidsforhold til og med læserne.

Kontrakten med læserne ser sådan ud:

- Vi leverer et fast, veldefineret informationsprodukt
- Vi holder vores løfter, hver gang, hvad angår teksters form og generelle indhold
- Læserne ved, hvad de får - hver gang og altid

Hvad skriveskabeloner kan betyde for dig

■ **Den bedste tekst.** Skriveskabeloner formulerer og formidler den i situationen og til opgaven bedst mulige måde – den "bedste praksis" – at skrive bestemte tekster på. Det betyder, at du kan stole på, at du hver gang ender med en god og effektiv tekst, hvis du bruger en skriveskabelon og følger dens anvisninger.

■ **Værktøjskasse.** Værktøjsskassen af skriveskabeloner (side xx) leverer løsninger til alle de skriveopgaver, du møder i dit informations- og kommunikationsarbejde for din kirke eller dit sogn. Skriveskabeloner giver dig "kørekort" til at skrive og arbejde med vidt forskellige skriftlige genrer og typer af tekster og gør dig i stand til stilsikkert at "skifte gear" i forhold til forskellige skriveopgaver og skriveroller. Det betyder, at du med viften af skriveskabeloner i hånden kan indtage og håndtere vidt forskellige skrivende roller, fra informationsmedarbejder til journalist til pressemedarbejder til branding-manager til marketingmedarbejder, alt efter hvilken skriveudfordring, du står over for, og hvilket formål, din tekst har.

■ **Moderne kommunikation.** Skriveskabeloner bruger de nyeste formidlingsformer til at nå ud til vor tids mennesker med kirkens informationer og budskaber. Skriveskabelonerne vil give dig værktøjer i hånden til at skrive på nye måder fra nye vinkler om nye emner, som vil inspirere og bidrage til at modernisere og løfte din og din kirkes kommunikation.

■ **Produktiv arbejdstid.** Skriveskabeloner sætter system i gentaget skrivearbejde. Du vil spare tid i selve skrivearbejdet, fordi væsentlige spørgsmål om teksters udformning er afklaret på forhånd. Du vil blive målrettet og hurtig i din research og indsamling af relevante oplysninger til dine tekster. Alt i alt vil du med skriveskabeloner kunne opnå og opleve højere effektivitet, når du skriver.